

Країнознавчі тексти як засіб соціокультурної адаптації іноземних студентів на заняттях з української мови як іноземної

Хом'якова О.В., Нечипоренко С.С., Комарова В. Л.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

м. Харків, Україна

e-mail: khomiakova01@ukr.net; svetnech02@gmail.com; svetnech02@gmail.com

З явищем соціокультурної адаптації стикається кожний іноземний студент, який навчається в нашій країні. Це доволі тривалий, не завжди легкий процес, результативно допомогти в якому може викладач насамперед той, що навчає мови як феномену культури.

Як відомо, соціокультурна адаптація – це активний процес взаємодії представника певної національної культури з новим для нього життєвим середовищем і новою національною культурою.

Викладання української мови як іноземної відбувається в декількох аспектах. Основний з них – країнознавчий. Він містить знайомство з історією і культурою країни, мову якої вивчаєш. Саме цей аспект реалізує функцію соціокультурної адаптації іноземних студентів.

Країнознавчий аспект має значний культурний потенціал, його зміст припускає знайомство з найкращими зразками творчої діяльності. У той же час соціокультурні можливості даного напрямку використовуються не завжди повністю, якщо залишається без уваги аналіз результатів творчої діяльності місцевого країнознавства.

З метою стимулювання процесу соціокультурної адаптації іноземних студентів викладачами кафедри мовної підготовки 2 Навчально-наукового інституту міжнародної освіти на заняттях з української мови як іноземної використовуються навчальні тексти, створені на матеріалі місцевого країнознавства. Дані навчальні матеріали результативно ілюструють значні досягнення матеріальної та духовної культури Слобожанщини. Серед них можна виокремити наступні: «Харківський національний університет», «Василь Назарович Каразін», «Архітектурні пам'ятки Харкова», «Легенди про виникнення міста Харкова», «Слобожанський Версаль», «Шарівський парк»,

«Сковородинівка», «Культура Слобожанщини», «Звичаї, традиції та побут Слобожанщини», «Храми Харкова», «Музеї Слобожанщини» тощо.

Навчальні тексти забезпечені відповідним методичним апаратом, що дозволяє використовувати їх для розвитку мовленнєвої діяльності іноземних студентів на заняттях з української мови як іноземної. Вони містять цікаву пізнавальну інформацію соціокультурного змісту, що стимулює як мовленнєву, так й інтелектуальну активність студентів в процесі вивчення української мови, сприяє процесу соціокультурної адаптації. Студенти збагачують словниковий запас й одночасно отримують змістовну інформацію про історію, культуру, побут слобожан на прикладі міста, в якому вони живуть і навчаються.

Робота з навчальними текстами країнознавчої тематики припускає розширення країнознавчого аспекту в цілому й припускає не тільки аудиторні заняття, а й екскурсії по визначних місцях, що описані в текстах.

Як свідчить практика, дана організація роботи сприяє позитивному сприйняттю навчального матеріалу, формує взаєморозуміння між викладачем і студентами, значно полегшує процеси соціокультурної адаптації іноземних студентів і стимулює вивчення української мови як феномену культури.

Література:

1. Верещагин Е.М. Язык и культура / Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – М., 2005. – 1308 с.
2. Патохина С.В. Формирование социокультурной компетенции / С.В. Патохина. – Сургут: Ун-т, 2007. – 314 с.

Совершенствование языковой подготовки иностранных студентов в условиях образовательной среды

Черновалюк И.В.

Одесский национальный университет имени И.И.Мечникова

г. Одесса, Украина

e-mail: i.chernovaluk1@gmail.com

Языковая подготовка иностранных учащихся обеспечивается педагогическим коллективом кафедры языковой и общегуманитарной подготовки иностранцев ОНУ имени И.И.Мечникова. Концепция языковой подготовки иностранных граждан направлена на совершенствование самой